

OPĆINA LJUBUŠKI

Naš cilj je kontinuirana briga o svakom investitoru. Obratite nam se s punim povjerenjem kako bismo Vaš investicijski projekt zajedno učinili još uspješnijim

INVESTICIJSKA BROŠURA

Implemented by
giz
Deutsche Gesellschaft für
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

UVODNA RIJEČ NAČELNIKA OPĆINE

Poštovani investitori,

Zadovoljstvo mi je predstaviti Vam investicijsku brošuru o prednostima investiranja u Općinu Ljubuški.

Općina Ljubuški prepoznala je važnost stvaranja povoljnog poslovnog okruženja kao jednog od osnovnih preduvjeta za privlačenje investitora. Investitorima u našu općinu nudimo izvrsne uvjete poslovanja, koji su neophodni za pružanje usluga i proizvodnju konkurentnih proizvoda na domaćem i stranim tržištima. Predanost tom cilju već su prepoznali brojni domaći i strani investitori, koji niz godina uspješno posluju na području naše Općine.

Glavne prednosti investiranja u Općinu Ljubuški su:

- Izuzetno povoljan geoprometni položaj
- Blizina dva važna europska koridora (koridor Vc i Jadransko-Jonski)
- Blizina Luke Ploče (mogućnost 60.000+ TEU godišnje)
- Blizina EU sa tržištem od 500 milijuna stanovnika
- Brz pristup tržištima uz povoljne troškove transporta
- Blizina Sveučilišta u Mostaru (tehnički i ICT fakulteti)
- Povoljno poslovno okruženje za poduzetništvo
- Dobro obučena i cjenovno konkurentna radna snaga
- Konkurentni troškovi poslovanja
- Atraktivne investicijske lokacije
- Stalna podrška općine Ljubuški investorima
- Blizina svetišta Međugorje (13 km)
- Kvaliteta života

Naš cilj je kontinuirana briga o svakom investitoru. Pozivam Vas stoga da nam se obratite s punim povjerenjem, kako bismo Vaš investicijski projekt zajedno učinili još uspješnijim.

Dobro došli u općinu Ljubuški!

Načelnik općine Ljubuški
Nevenko Barbarić

GDJE SE NALAZIMO?

GEOPROMETNI POLOŽAJ OPĆINE LJUBUŠKI

Općina Ljubuški nalazi se u jugozapadnom dijelu Bosne i Hercegovine (BiH), u Zapadnohercegovačkoj županiji (ŽZH), u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH), na samoj granici Bosne i Hercegovine sa Republikom Hrvatskom (Europskom unijom). Pristup globalnim tržištima iz općine Ljubuški omogućen je kvalitetnom transportnom infrastrukturom.

MEĐUNARODNI CESTOVNI PROMET

Blizina Autoputa A1 (Bijača 12km; Vrgorac 19km) kroz Hrvatsku, dijela Paneuropskog koridora Vb (povezuje sjever i jug Europe sa hrvatskim lukama) i budućeg Paneuropskog koridora Vc (povezuje Centralnu Europu s Jadranskim morem), omogućava brz pristup investitora regionalnom, europskom i drugim tržištima.

MEĐUNARODNI ZRAČNI PROMET

Općina Ljubuški povezana je s regionalnim, europskim i svjetskim tržištima zračnim prometom preko međunarodnih aerodroma u Splitu (140km), Dubrovniku (161km), Sarajevu (161km) i Zagrebu (507km).

MEĐUNARODNI ŽELJEZNIČKI PROMET

Preko željezničke postaje u Čapljini (17km) investitori imaju mogućnost željezničkog cargo prometa i pristupa iz općine Ljubuški na regionalno, europsko i ostala tržišta Prugom 11 (Sarajevo-Čapljina-luka Ploče (RH)) koja je, preko kolosijeka u Sarajevu, uvezana sa svim dijelovima BiH, zemljama u okruženju i dalje.

MEĐUNARODNE LUKE

Općina Ljubuški povezana je s regionalnim, europskim i svjetskim tržištima morskim i riječnim prometom preko međunarodnih morskih luka u Pločama (28km) i Splitu (128km) te međunarodne riječne luke Brčko (333km).

MEĐUNARODNI GRANIČNI PRIJELAZI

Granični prijelazi s Republikom Hrvatskom

GP Bijača (Ljubuški) – Nova Sela (RH) / 14 km Granični prijelaz 1. kategorije za međunarodni cestovni promet – jedan od dva šengenska prijelaza u BiH (promet putnika i roba koje sukladno zakonodavstvu ugovornih strana podliježu inspekcijским kontrolama prilikom prijevoza preko zajedničke državne granice).

GP Crveni Grm (Ljubuški) – Mali Prolog (RH) / 9 km Granični prijelaz 3. kategorije za putnički saobraćaj: samo za osobe i putničku prtljagu.

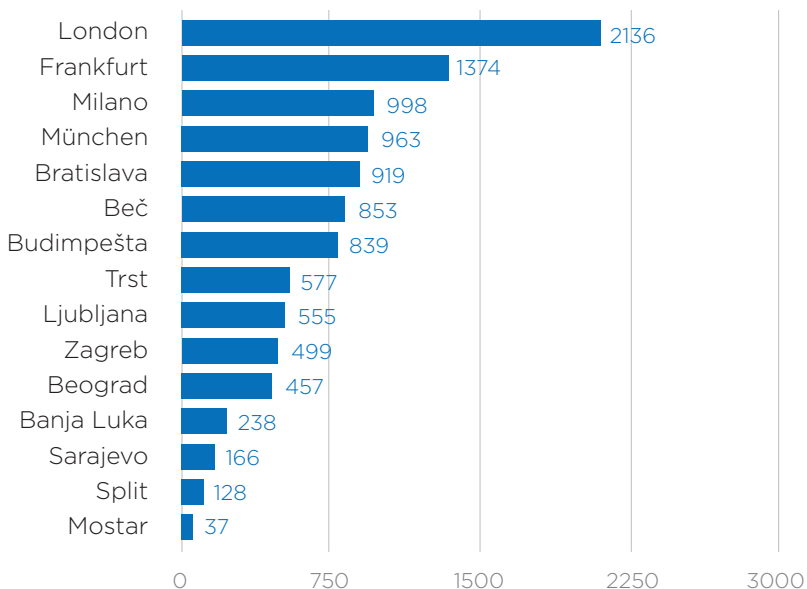
GP Zviriči (Ljubuški) – Prud (RH) / 16 km Granični prijelaz 3. kategorije za putnički saobraćaj: samo za osobe i putničku prtljagu.

GP Orahovlje (Ljubuški) – Orah (RH) / 14 km Granični prijelaz III kategorije za putnički saobraćaj: samo za osobe i putničku prtljagu.

Granični prijelazi s Crnom Gorom

GP Klobuk (BiH) – Ilino Brdo (CG) / 149 km Granični prijelaz 1. kategorije za međunarodni cestovni, robni i putnički promet.

Udaljenost središta Ljubuškog od regionalnih i europskih centara (km)

Izvor: Općina Ljubuški

OPĆINA LJUBUŠKI

OPĆE INFORMACIJE

Površina (km ²)	292,7 km ²
Središte	Ljubuški (ukupno 33 naselja)
Broj stanovnika	28.184 (rezultati popisa 2013.)
Broj stanovnika	27.631 (zadnja procjena 31.08.2017.)
Reljef	Krški reljef s više plodnih polja
Klima	Umjerena mediteranska klima
Nadmorska visina	100-300 m
Vremenska zona	GMT +1
Valuta	BAM (1€ =1.95583 BAM)
Proračun (€)	4.984.584,55 €
Stopa nezaposlenosti (%)	35%
Broj zaposlenih	4.094
Broj nezaposlenih	2.752
Prosječna bruto plaća (€)	611 €
Prosječna neto plaća (€)	440,22 €
Porez na dobit (%)	10%
Porez na dodanu vrijednost (%)	17%
Porez na dohodak (%)	10%

Izvor: Općina Ljubuški

POLOŽAJ OPĆINE LJUBUŠKI U BIH

GOSPODARSKI PROFIL OPĆINE LJUBUŠKI

Poslovni sektor nositelj je gospodarskog razvoja općine Ljubuški. Gospodarstvo se temelji na mikro i malim poduzećima, srednjim poduzećima i brojnim obrtima. Ukupan broj gospodarskih subjekata i poduzetnika je 933. Općina Ljubuški zauzima 19. mjesto u FBiH po indeksu razvijenosti, uz kontinuirani rast. Gospodarska djelatnost u Ljubuškom

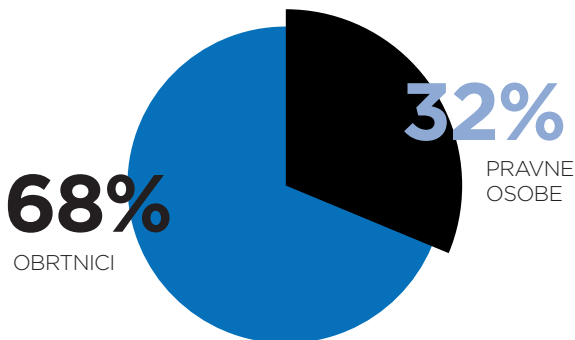
skoncentrirana je u sljedećim sektorima: veleprodajni, maloprodajni i uslužni sektor (osiguranje); građevinski sektor (uključujući obradu kamena); poljoprivreda i prehrambena industrija; proizvodna industrija (metaloprađivačka industrija) i sektor transporta i logistike (skladištenje).

Poslovni sektor u brojkama

Broj registriranih pravnih osoba	1.719
Broj aktivnih pravnih osoba (d.o.o. i d.d.)	933
Broj poduzeća na 1.000 stanovnika	62,2
Mikro i mala poduzeća (do 50 zaposlenih)	280
Srednja poduzeća (50-250 zaposlenih)	17
Velika poduzeća (više od 250 zaposlenih)	-
Broj samostalnih obrta	636
Rang po indeksu razvijenosti u Federaciji BiH	19
Broj dana za osnivanje d.o.o. (procjena)	5
Broj dana za zatvaranje pravne osobe (procjena)	5
Broj dana za izdavanje lokacijske dozvole (procjena)	15
Broj dana za izdavanje građevinske dozvole (procjena)	15
Broj dana za izdavanje uporabne dozvole (procjena)	15

Izvor: Općina Ljubuški

Struktura gospodarskih subjekata

NAJZNAČAJNIJA PODUZEĆA

Naziv poduzeća	Sektor	Broj zaposlenih	Djelatnost i tržišni položaj
Unitrade d.o.o.	Trgovina na veliko dijelovima i priborom za motorna vozila	250	U prodajnom prostoru poslovnica nudi široki asortiman proizvoda za sve tipove vozila. Pružanje usluga održavanja i popravka vozila.
Džajić commerce d.o.o.	Veleprodaja i distribucija prehrambenih proizvoda	161	Osnovna djelatnost firme je uvoz, distribucija i prodaja robe široke potrošnje svjetski poznatih brandova. Velika prodajna mreža koja pokriva teritorij cijele BiH.
Karliko d.o.o.	Trgovina na veliko mesom i mesnim proizvodima	109	Proizvodnja, prerada i distribucijom svježeg mesa, suhomesnatih proizvoda i mesnih prerađevina

Naziv poduzeća	Sektor	Broj zaposlenih	Djelatnost i tržišni položaj
Nuić d.o.o.	Trgovina na veliko dijelovima i priborom za motorna vozila	102	Jedna od vodećih tvrtki u BiH u segmentu veleprodaje i maloprodaje autodijelova te servisiranja vozila.
Mucić & Co. d.o.o.	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	56	Projektjni ured/optimizacija projektnih rješenja; Izgradnja objekata niskogradnje i visokogradnje; Vođenje i upravljanje projektima u graditeljstvu.
Rofix d.o.o.	Proizvodnja proizvoda od betona za građevinarstvo	47	Proizvodnja termo-izolacijskih sistema, različitih maltera i građevinskih ljepila.
T&D Company d.o.o.	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	25	Projektiranje i izvođenje građevinskih radova za stambene i poslovne objekte po sistemu „ključ u ruke“
Vinogradi Nuić d.o.o.	Uzgoj grožđa	12	Proizvodnja vrhunskog vina od visokokvalitetnih sorti grožđa, autohtonih žilavke i blatine.
Jur Prom d.o.o.	Uvoz, zastupništvo i distribucija autodijelova	19	Tvrtka je vodeći distributer autodijelova za putnička, teretna i dostavna vozila u BiH.
Autosalon Kramar d.o.o.	Uvoz i prodaja rabljenih vozila iz Njemačke	45	Tvrtka se bavi uvozom i prodajom rabljenih vozila. Sva vozila posjeduju certifikat o proizvođaču i servisnu evidenciju.

Izvor: Općina Ljubuški

LJUDSKI RESURSI

Investitori imaju na raspolaganju razne profile radne snage stručnih i tehničkih kvalifikacija. Srednjoškolski centar Ljubuški školuje učenike općih, strukovnih i obrtničkih zanimanja. Općina Ljubuški

pruža svu potrebnu pomoć u organizaciji stručnog usavršavanja i prekvalifikacije u skladu s potrebama investitora. Studenti iz općine Ljubuški studiraju na sveučilištima diljem BiH i u RH.

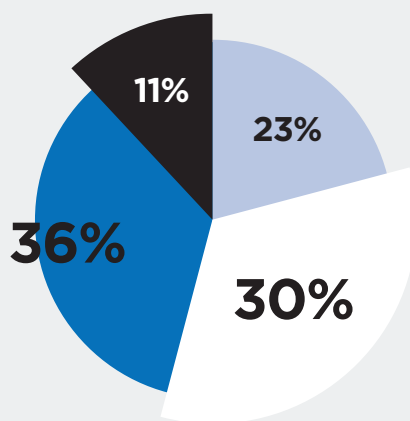
OBRAZOVNE INSTITUCIJE U OPĆINI LJUBUŠKI

Vrsta obrazovne institucije	Broj	Zanimanja	Broj upisanih u 1. razred šk. god. 2017./18.	Broj upisanih u 4. razred šk. god 2017./18.
Osnovne škole	3		232	242
Srednje škole	2		93	204
Opća gimnazija	1		75	94
Strukovna škola <i>*zanimanja traju 3 godine</i>	1	Ekonomist	18	26
		Ekonomski tehničar	30	21
		Tehničar za mehatroniku	34	30
		Agro-turistički tehničar	21	31
		Medicinski tehničar	26	27
		Obrtnička zanimanja		
		Automehaničar- vodoinstalater	14	19
		Konobar / Kuhar	32	30
		Pomoćni prodavač	9	0

Izvor: Općina Ljubuški

Obrazovna struktura nezaposlenih

- Visoko obrazovanje (VŠS i VSS)
- Strukovno obrazovanje
- Srednjoškolsko obrazovanje
- Osnovno obrazovanje

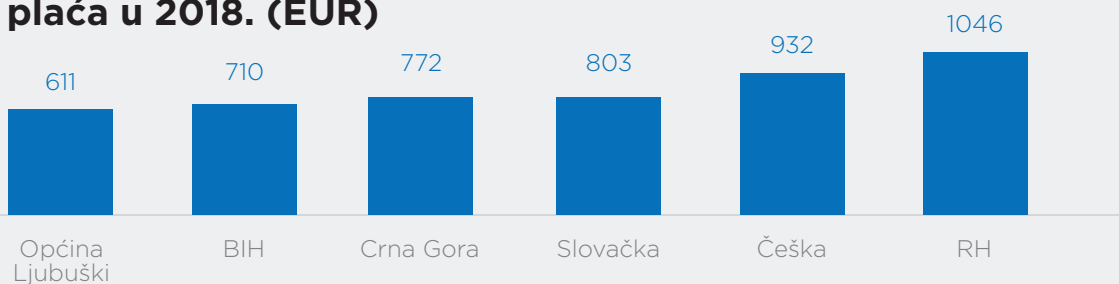

KONKURENTNI TROŠKOVI RADA

Općina Ljubuški kao investicijska destinacija ima konkurentne bruto plaće u odnosu na druge države u okruženju (611EUR u 2018.g.). Na tržištu rada dostupna je mlada i kvalificirana radna

snaga tehničkog, stručnog i općeg profila (inženjeri, tehničari za mehatroniku, agroturistički tehničari, medicinski tehničari, ekonomisti, automehaničari, vodoinstalateri, kuhari i konobari).

Prosječna bruto plaća u 2018. (EUR)

Izvor: Općina Ljubuški

U Općini Ljubuški postoji tradicija rada u poljoprivredi (proizvodnja povrća, vinogradarstvo, pčelarstvo, maslinarstvo), prerađivačkoj industriji (metalna industrija), građevinarstvu i uslužnim djelatnostima (najviše je zastupljena ugostiteljska djelatnost i trgovina na veliko i malo). Najveći gospodarstvenici u općini Ljubuški iz perspektive zapošljavanja dolaze iz sektora građevinarstva i uslužnih, odnosno trgovačkih djelatnosti.

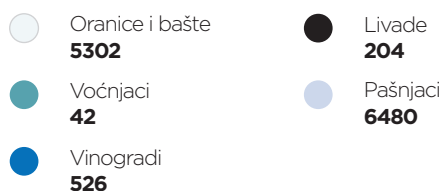
Dokaz da se prate trendovi te se učenici školuju za zanimanja koje imaju potražnju na tržištu rada su 34 učenika koji su upisali četverogodišnje zanimanje tehničar za mehatroniku te odobrenje za upis četverogodišnjeg zanimanja drvodjeljski tehničar dizajner te trogodišnjeg zanimanja u obrtništvu - smjer stolar u Srednjoj strukovnoj školi Ljubuški.

POLJOPRIVREDNI RESURSI

U općini Ljubuški investitorima je u oblasti poljoprivrede na raspolaganju 12.554 ha obradivog zemljišta. Čist okoliš, nezagađeno tlo i povoljni klimatski uvjeti umjerenom-mediteranske klime pogoduju investicijama u poljoprivrednu proizvodnju i prehrambeni sektor. Od poljoprivrednih kultura posebno treba istaknuti proizvodnju mladog krumpira na 220 ha s tendencijom širenja, koji

se brendira na tržištu kao „Ljubuški rani“. U pripremi je investicija u drugu fazu u lancu vrijednosti, pogon za pakiranje, sortiranje i hlađenje mladoga krumpira. Ova proizvodnja je izvozno orijentirana, a poslovna očekivanja idu u smjeru povećavanja izvoza, jer je EU 2015.g. otvorila svoje tržište uvozu ovog proizvoda iz BiH.

Poljoprivredne površine po kategorijama

Izvor: Općina Ljubuški

NAJZASTUPLJENIJE POLJOPRIVREDNE KULTURE

Izvor: Strategija poljoprivrednog i ruralnog razvoja Općine Ljubuški 2018.-2022.

Vrsta poljoprivredne kulture	Površina (ha)	Struktura (%)
Krumpir	392	24,39%
Rajčica	97	6,03%
Kupusnjače	147	9,14%
Crveni luk	85	5,28%
Bijeli luk	32	1,99%

Vrsta poljoprivredne kulture	Površina (ha)	Struktura (%)
Lubenica i bostan	86	5,35%
Vinova loza	301	18,73%
Maslina	177	11,01%
Smilje	290	18,04%
Ukupno	1607	100,00%

POTENCIJALNI SEKTORI ZA INVESTIRANJE

NAZIV

OPIS

Turistički sektor	Općina Ljubuški nalazi se u neposrednoj blizini Jadranskog mora, na samim ulaznim vratima iz Hrvatske u Bosnu i Hercegovinu. Prekrasni krajolik obrastao niskim raslinjem tipičnim za kraške krajeve, blaga mediteranska klima, dolina rijeke Trebižat, brojne prirodne ljepote (vodopad Kravica i vodopad Kočuša, vrelo Vriostiće i vrelo Kajtazovina), kulturne znamenitosti (tvrđava Herceg Stjepana-Kosače, rimski vojni logor Gračine, nekropola stećaka Dilić (UNESCO), muzej na Humcu), tradicionalna gastronomija i kulturne manifestacije čine Ljubuški privlačnom turističkom destinacijom za boravak u prirodi i ruralni, kulturni, ribolovni i vjerski turizam. Blizina turističkih tržišta kao što su Međugorje, Mostar, Dubrovnik i Split daje mogućnost razvoja tranzitnog i izletničkog turizma.
Poslovne mogućnosti	Potencijalni investicijski projekti uključuju unaprijeđenje i izgradnju smještajnih kapaciteta i ugostiteljskih objekata te različitih zabavnih i uslužnih sadržaja. Krajolik i bioraznolikost područja koja se očituje u velikom broju biljnih i životinjskih vrsta pružajući mogućnost razvoja edukacijskih, turističko-rekreacijskih i uslužnih djelatnosti.
Sektor logistike	Središnja uloga u razvoju sektora logistike pripada izvanrednom geoprometnom položaju Poslovne zone „Zviriči“ i blizini Luke Ploče (15 km). Poslovna zona „Zviriči“ nalazi se odmah uz europski Koridor Vc (smjer sjever-jug) te Jadransko-Jonski cestovni pravac (smjer zapad-istok). Blizu je međunarodnih graničnih prijelaza sa RH: Graničnog prijelaza „Bijača“ (koji je pristupanjem RH u EU postao jedan od dva Šengenska granična prijelaza u BiH) te graničnog prijelaza „Crveni Grm“. Blizina luke Ploče (kapacitet +60.000 TEU), izvrsna prometna povezanost te jedinstvena geostrateška pozicija na čvorištu važnih industrijskih puteva čine ju nezaobilaznom spojnicom Jadrana, Mediterana i Srednje Europe.
Poslovne mogućnosti	Brojne prilike za razvoj i realizaciju investicijskih projekata u sektoru logistike, posebno na području izgradnje logističko-distributivnih centara u Poslovnoj zoni „Zviriči“, Ljubuški. Investicija u projekt intermodalnog čvorišta koji bi se sastojalo od kontejnerskog i cargo terminala, skladišnih prostora i logističkog centra.
Poljoprivreda i prehrambeni sektor	U općini Ljubuški na raspolaganju je više od 12554 ha obradivog zemljišta. Čist okoliš, nezagađeno tlo i povoljni klimatski uvjeti umjerene mediteranske klime pogoduju investicijama u poljoprivrednu proizvodnju i prehrambeni sektor.
Poslovne mogućnosti	Prilike za <i>greenfield</i> investicije u skladišne prostore za povrće i voće s linijom za sortiranje i pakiranje u Poslovnoj zoni „Zviriči“. Od povrća u prvom redu to su krumpir, rajčica, kupusnjače, crveni i bijeli luk, lubenica. Mogućnost investicija u vinarije (autohtone sorte blatina i žilavka) te u pogone za preradu hrane bazirane na ekološkoj proizvodnji.
Sektor poduzetništva	Poduzetnički inkubator Županije Zapadnohercegovačke-HIPod u poslovnoj zoni „Zviriči“ ima sve potrebne uvjete za smještaj start-up, mikro i malih poduzeća. Korisnicima su dostupne sljedeći sadržaji: co-working prostorija sa 9 radnih mjesta (35,17m ²); 7 poslovnih prostora za poduzetnike početnike; skladišna/proizvodna hala (75m ²); multifunkcionalna dvorana (151,44m ²) te zajedničke i tehničke prostorije.
Poslovne mogućnosti	Korištenje co-working prostorije; otvaranje start-up poduzeća; smještaj inovativnih mikro i malih poduzeća, osobito na području visokih tehnologija.

Izvor: Općina Ljubuški

PRIRODNI I KULTURNI RESURSI

PRIRODNI RESURSI

Rijeka Trebižat - Rijeka Trebižat (Tihaljina-Mlade-Trebižat) teče u duljini većoj od 50 km od izvorišta u Peč Mlinima do ušća u Neretvu. Slivno područje rijeke Trebižat obuhvaća jugoistočni dio Zapadne Hercegovine. Za područje kroz koje protječe (općine Grude, Ljubuški, Čapljina) rijeka ima višestruko prirodno i ekonomsko značenje. Bogatstvo podzemnih izvora i vrela čine je neizmjerljivo vrijednim resursom. Rijeku Trebižat svrstavaju među prirodne rijetkosti i fenomene hercegovačkog krša zbog sedrenih kaskada i intenzivnih sedrenih procesa, koji se odvijaju samo u čistim i vodom bogatim rijekama. Navedeno daje mogućnost za razvoj sportskog i ribolovnog turizma.

Vodopad Koćuša - Vodopad Koćuša nalazi se u selu Veljaci u općini Ljubuški i jedan je od najljepših prirodnih bisera ovoga dijela Hercegovine. Prirodno bogatstvo ovog kraja čine i sedimentne stijene, tzv. sedra koje se taloži godinama te ovu prirodnu oazu čini još atraktivnijom. Na iznimno visokim hercegovačkim temperaturama obale oko vodopada Koćuša tijekom ljetnih mjeseci omiljeno su okupljališta lokalnih stanovnika, ali i turista. Uz prekrasan vodopad može se uživati i u bogatoj ponudi Prirodnog vodenog parka Koćuša. Visina vodopada je pet, a dužina 50 metara. U neposrednoj blizini nalaze se mlinovi i stupe, koji su godinama krasili ovo mjesto.

Vrelo Vrioštica - U Vitini, ispod jedne od litica brda Zelengore, izvire rječica Vrioštica. Voda Vrioštica je bistra i hladna, uglavnom se kreće oko 12 C. Uz vrelo izgrađeno je manje akumulacijsko jezerce. Ispod jezera je manji park, koji presijecaju kanali sa čistom tekućom vodom, a preko njih su mostovi za šetnju. Svježije vrelo Vitine ljeti je omiljeno izletišta lokalnih stanovnika i turista.

Vodopad Kravica - Najatraktivniji lokalitet na rijeci Trebižat je vodopad Kravica, 3 km nizvodno od Vitaljine, u Studencima blizu Ljubuškoga. Stvoren je radom sedronosne rijeke Trebižat, pa je kao prirodan fenomen pod zaštitom države kao prirodna rijetkost. Visina vodopada kreće se od 26 - 28 metara, s vodenim amfiteatom ispod slapa promjera 120 metara. Nekada su uz vodopad bili aktivni mnogobrojni mlinovi i stupe za valjanje sukna. Za stvaranje vodopada najznačajnija je sedra (u vodi istaložen vapnenac), koji se stalno izdiže i podiže sedrene barijere stvarajući tako vodopad. Sedra je karakteristična za krške rijeke bogate kalcijevim karbonatom i pokazatelj je da voda nije industrijski i ekološki zagađena.

Kupališta Baščine, Otunj, Tegaševac, Čeveljuša, Božjak, Koćuša, Žabar - Sva ova kupališta raspolažu lijepo uređenim plažama, restoranima, parkiralištem za automobile i s mnogo prostora za odmor i opuštanje u hladovini vrba tik uz samu rijeku. Na svima se mogu doživjeti jedinstveni i neponovljivi prizori koji dočaravaju svu ljepotu i raskoš hercegovačke ljepotice, rijeke Trebižat. Ljepota netaknute prirode razlog je zbog kojeg tijekom ljetnih mjeseci na svim kupalištima uz rijeku Trebižat svakodnevno uživa na stotine domaćih žitelja, ali i velik broj inozemnih gostiju, osobito međugorskih hodočasnika, koji masovno posjećuju glasovita kupališta ispod vodopada Kravica i na Koćuši.

Izvor: Općina Ljubuški

KULTURNI RESURSI

Tvrđava Herceg Stjepana Kosače - Ljubuški -

Kasnorednjovjekovna utvrda feudalnog vladara Herceg Stjepana Kosače, najmonumentalniji je arheološki objekt Općine Ljubuški, smješten na istaknutom vrhu krševitog lanca brda Buturovice (396 m nadmorske visine) i kao takav simbol je grada Ljubuškog, ali i Hercegovine. Kompleks tvrđave sastoji se iz dva dijela. Kompleks zauzima površinu od 3.350 m², a sastoji se od više cjelina, kao što su mali i veliki obor te razne građevine: stražarnica, žitnica, pekara, oružarnica, barutana i 4 cisterne. Srednjovjekovno podgrađe razvilo se na terasi Crkvice, podno južnog dijela grada. Nedaleko od ulaza (oko 250m sjevero-zapadno) u tvrđavu nalaze se ruševni ostaci džamije iz polovice 16. st. U njenim temeljima pronađeni su dijelovi crkvenog namještaja predromaničke dubrovačke produkcije (9.-11. st.). Odlukom Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika BiH, graditeljska cjelina STARI GRAD U LJUBUŠKOM proglašena je 2003.g. nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine.

Rimski vojni logor Gračine -

Na lokalitetu Gračine (Humac-Ljubuški) smješten je pomoćni rimski vojni logor, u literaturi poznatiji pod nazivom Bigeste. Pokretna arheološka građa nastanak ovog kompleksa datira u sam kraj rimske Republike, odnosno najkasnije početkom 1. st., kada se u doba cara Tiberija gradi i komunikacija Salona-Narona. Rimski vojni logor Gračine imao je strateško-obrambenu ulogu: zaštitu doline Neretve i kolonije Narone od provala ilirskih naroda iz zaleđa. Istražen je samo manji dio kompleksa u površini od 2.350 m².

Manifestacija "Ljubuški karneval" "Ljubuški karneval" prvi put je održan 1999. godine. Manifestaciju organizira karnevalsko društvo „Prolog“ u suradnji s Općinom Ljubuški.

Nekropola stećaka Dilić -

Lokalitet Dilić smješten je u selu Donja Bijača, neposredno uz prometnicu Ljubuški-Vid. Srednjovjekovna nekropola stećaka broji 33 spomenika, od čega ih je 11 ugrađeno kao spolija u obližnji suhozid. Po oblicima najveći broj su stećci tipa škrinja (19), zatim ploča (14) i jedan stećak tipa sljemenjak. Većina spomenika pripada periodu XIV. i XV. stoljeća. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika proglasilo je ovaj lokalitet 2010.g. nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Lokalitet Dilić 2017. godine uvršten je na popis 30 UNESCO-vih zaštićenih lokaliteta nekropola sa stećcima u BiH, RH, Crnoj Gori i Srbiji.

Muzej na Humcu -

U sklopu Franjevačkoga samostana Humac - Ljubuški smještena je arheološka zbirka utemeljena 1884.g., popularno zvana Muzej Humac. U zbirci se nalazi velik broj eksponata s područja Hercegovine, od neolitika do srednjega vijeka. Sadašnji stalni postav otvoren je 2004. godine. U Muzejskoj zbirci franjevačkoga samostana nalazi se Humačka ploča, najstariji ćirilčno-glagoljski spomenik na području BiH. Samostanska knjižnica osnovana je 1867. i broji preko 20.000 knjiga, među kojima se ističe raritetna skupina grčko-rimskih klasika. U sklopu samostana otvorena je tematska likovna galerija naziva „Majka“ s oko 250 umjetnina.

Dječji festival "Na jedrima glazbe"

Dječji festival „Na jedrima glazbe“ održava se u Ljubuškom već 19 godina i predstavlja lijepu glazbenu večer gdje posjetitelji mogu uživati u obilju pjesme i zabave.

Izvor: Općina Ljubuški

KONKURENTNI TROŠKOVI POSLOVANJA

Nacionalni tretman stranih investitora u BiH i izuzetno povoljno porezno okruženje – stopa PDV-a od 17% i poreza na dobit i na dohodak od 10% su među najnižim u regiji i Europi.

Dozvole u postupku građenja Služba za prostorno uređenje, imovinsko-pravne i katastarske poslove, nadležna je općinska služba u postupku izdavanja dozvola.

IZDAVANJE DOZVOLA U POSTUPKU GRAĐENJA

Br.	Vrsta dozvole	Rok izdavanja	Cijena koštanja (KM/EUR)
1.	Lokacijska dozvola	15 dana	Pristojba na rješenje: <ul style="list-style-type: none">Trgovački centri, tvornice, hoteli, veći turističko – ugostiteljski objekti, kulturno – sportski centri, aquapark, gradsko groblje sa pratećim objektima: 700 KM (357,9 EUR)Urbanističko – građevni kompleksi : ugostiteljsko – turistička naselja, sportsko – rekreacijski, proizvodno – skladišni kompleksi , golf tereni i slično : 800 KM (409 EUR)
2.	Građevinska dozvola	15 dana	Pristojba na rješenje: <ul style="list-style-type: none">Trgovački centri, tvornice, hoteli, veći turističko – ugostiteljski objekti, kulturno – sportski centri, aquapark, gradsko groblje sa pratećim objektima: 700 KM (357,9 EUR)Urbanističko – građevni kompleksi : ugostiteljsko – turistička naselja, sportsko – rekreacijski, proizvodno – skladišni kompleksi , golf tereni i slično : 800 KM (409 EUR)
3.	Uporabna dozvola	15 dana	Za izdavanje uporabne dozvole plaća se 80 % od iznosa za lokacijsku dozvolu.

Izvor: Općina Ljubuški

Cijene komunalnih usluga za gosp. subjekte

VODA

Od 0-15m³ cijena 1,21m KM

Od 15-30m³ cijena 1,31 KM

Preko 30m³ cijena 1,45 KM

KANALIZACIJA

0.30 Km po m³

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Iznos tarifa za električnu energiju nije fiskno određen, nego je određen prema različitim kvalifikacijama.

ODVOZ OTPADA

Od 18-77 Eura

Telekomunikacijske usluge

FIKSNI TELEFON

Cjenik J.P. HT Mostar d.d.

<http://www.hteronet.ba/poslovni-korisnici/fiksna-telefonija/paketi-telefoninternet/>

MOBILNI TELEFON

Cjenik J.P. HT Mostar d.d.

<http://www.hteronet.ba/poslovni-korisnici/mobilna-telefonija/biznis-tarife/>

ŠIROKOPOJASNI INTERNET

Cjenik J.P. HT Mostar d.d.

<http://www.hteronet.ba/poslovni-korisnici/internet/adsl-internet/cjenik/>

Izvor: Općina Ljubuški; JP Parkovi;
www.hteronet.ba

ATRAKTIVNE INVESTICIJSKE LOKACIJE

GREENFIELD LOKACIJA POSLOVNA ZONA „ZVIRIĆI“ LJUBUŠKI

OSNOVNI PODACI O ZONI

Vlasnička struktura	Općinsko vlasništvo
Veličina zone (ha)	174 ha
Broj parcela	29
Namjena zone	Zona A - proizvodno-uslužna; zona B - servisno-uslužna; zona C- poslovno-skladišna.
Dopuštene poslovne aktivnosti u zoni	Razvoj MSP i obrta
Spremnost zone za investicije	Da
PROMETNE VEZE	UDALJENOST (km)
Pristupna cesta	Magistralna cesta M6.3 (0 km)
Auto-cesta	A1 (3 km)
Željeznica (industrijski kolosijek)	Čapljina 15 km
Zračna luka	Mostar 35 km
Morska luka	Luka Ploče (15 km); Luka Dubrovnik (100 km)
Riječna luka	Luka Brčko (333 km)
INFRASTRUKTURA	DOSTUPNOST INFRASTRUKTURE / USLUGE
Voda	Da
Odvodnja/kanalizacija	Ne
Električna energija	Da
Plin	Ne
Telekomunikacijska mreža	Da

OSTALE INFORMACIJE O ZONI

Broj poduzetnika	4
Poduzetnici	n/a
Broj zaposlenih	n/a
Lokalni poticaji za investitore	Da
Vrsta poticaja	Subvencija cijene zemljišta
Dostupne parcele za prodaju	Dostupno za prodaju 19 parcela
Cijena/m ²	6 EUR/m ²)
Veličina parcele (min/ max)	4.000 m ² – 57.000 m ²
Dopušteni koeficijent izgradnje	0,30
Maksimalno dopušteni broj razina/katova	P+2
Dopuštena visina gradnje (m)	12m
Minimalna udaljenost od susjedne parcele	H1/2+H2/2
Razvoj parcele	Min 30% parcele pod zelenim površinama
Maksimalno dopuštena visina ograde/živice	max 2,5 m – neprovidno podnožje ograde do 0,5
Minimalni broj parkirnih mjesta	max 50% površine građevinske parcele
Širina pristupne ceste	5,5 m
Trošak vode (KM/m ³)	n/a
Kontakt tel.	+387 39 835-543

Izvor: Općina Ljubuški

GREENFIELD LOKACIJA POSLOVNA ZONA „MOSTARSKA VRATA“ LJUBUŠKI

Poslovna zona Mostarska vrata smještena je uz regionalnu cestu Ljubuški-Čitluk, te je 4 kilometra udaljena od čvora Zviriči na koridoru Vc. Površina poslovne zone je 84 ha, s mogućnošću proširenja. U poslovnoj zoni Mostarska vrata otvoreno je do sada ukupno 19 tvrtki, koje zapošljavaju 303 djelatnika. Dosadašnja iskorištenost zone je oko 60%, što omogućava privlačenje daljnjih ulaganja.

OSNOVNI PODACI O ZONI

Vlasnička struktura	Općinsko vlasništvo
Veličina zone (ha)	84 ha
Broj parcela	86
Namjena zone	Proizvodno-uslužna / Logističko-distribucijska
Dopuštene poslovne aktivnosti u zoni	Poduzetničko-zanatska
Spremnost zone za investicije	Da
PROMETNE VEZE	UDALJENOST (km)
Pristupna cesta	Uz regionalnu cestu Ljubuški-Čitluk
Auto-cesta	A1 (RH); koridor Vc; GP Bijača 4km
Željeznica (industrijski kolosijek)	Čapljina 18 km
Zračna luka	Mostar (33 km); Split (123 km); Sarajevo (166 km)
Morska luka	Luka Ploče (31 km); Luka Split (133 km)
Riječna luka	Luka Brčko (333 km)
INFRASTRUKTURA	DOSTUPNOST INFRASTRUKTURE / USLUGE
Voda	Da
Odvodnja/kanalizacija	Da
Električna energija	Da
Plin	Ne
Telekomunikacijska mreža	Da

OSTALE INFORMACIJE O ZONI

Broj poduzetnika	19
Poduzetnici	Eurocompany 99 d.o.o.; Mucić&Co. d.o.o.; Jur Prom d.o.o.; MB Ivanić d.o.o.; Kiwi-sport d.o.o.; In d.o.o.; M.R.M. Export-Import; Svadbeni salon Antonela d.o.o.; Vrt d.o.o.; Laser d.o.o.; Dizajn R d.o.o.; Demag-M d.o.o.; Pinocio d.o.o.; PSSS „Eduka Centar“; Stojić - Megi d.o.o.; As kramar d.o.o.; Forma 3 d.o.o.; Perić d.o.o.; Ortak d.o.o.
Broj zaposlenih	303
Lokalni poticaji za investitore	n/a
Vrsta poticaja	n/a
Dostupne parcele za prodaju	Dostupno za prodaju 41 parcela
Cijena/m ²	3-6 EUR/m ²
Veličina parcele (min/max)	5.000 m ² - 40.000 m ²
Dopušteni koeficijent izgradnje	0,30
Maksimalno dopušteni broj razina/katova	P+2
Dopuštena visina gradnje (m)	12m
Minimalna udaljenost od susjedne parcele	6 m
Razvoj parcele	Min 15% parcele pod zelenim površinama
Maksimalno dopuštena visina ograde/živice	max 2,5 m
Minimalni broj parkirnih mjesta	n/a
Širina pristupne ceste	5,5 m
Trošak vode (kn/m ³)	n/a
Kontakt tel.	+387 39 835-543

KONTAKT ZA PODRŠKU INVESTITORIMA

OPĆINA LJUBUŠKI

Fra Trg Dr. Franje Tuđmana 1
88320 Ljubuški
Bosna i Hercegovina

Kontakt osoba:

Andrea Škegro

*viši stručni suradnik
za razvojne projekte*

Tel: +387 39 835 502

Fax: +387 39 833 810

Mobitel: +387 63 375 675

E-mail: opcina.ljubuski@tel.net.ba

Web: www.ljubuski.ba

Ova brošura je razvijena u okviru projekta "Poboljšanje investicijskih potencijala ŽZH" koji financira Europska unija kroz EU ProLocal - zajednički program Europske unije i Vlade Njemačke, kojeg implementira GlZ. Projekt provode: JU Razvojna agencija ŽZH-HERAG i partneri: Općina Ljubuški, Općina Grude, Općina Posušje i Grad Široki Brijeg

Ova brošura je urađena uz pomoć Europske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost JU Razvojna agencija ŽZH-HERAG i ni u kom slučaju ne predstavlja gledišta Europske unije

